

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 4. ledna 2023 Praze odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], proti rozsudku Městského soudu v Praze z 29. dubna 2022, č. j. 40 T 7/2021-1655, a rozhodl

takto:

Podle § 256 tr. ř. se odvolání zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným ze spáchání zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 2, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, za což byl odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi let, za současného zrušení výroku o trestu, který mu byl uložen pod bodem I. výroku rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. 21 T 126/2021, a výroku o trestu, který mu byl uložen pod bodem 2. výroku rozsudku Okresního soudu v Tachově ze dne 28. 1. 2022, sp. zn. 1 T 72/2021, ve znění rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 4. 2022, sp. zn. 9 To 82/2022, jakož i všech dalších rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Pro výkon trestu byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Dále mu byl uložen podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající jednak v zákazu výkonu činnosti statutárního orgánu obchodní společnosti či jeho člena, kontrolního orgánu obchodní společnosti či jeho člena a dále funkci prokuristy obchodní společnosti včetně jejich zastupování na základě plné moci, a to na dobu pěti let a dále pak v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání dvou let. Obžalovanému byl uložen podle § 70 odst. 1 tr. zákoníku také trest propadnutí věci a to finančních prostředků v celkové výši 17 877,21 Kč nacházejících se na bankovním účtu Československé obchodní banky (dále jen ČSOB) číslo [bankovní účet], který je vedený na jméno obžalovaného.

2. Trestné činnosti se podle rozsudečného výroku soudu prvního stupně obžalovaný [příjmení] dopustil, zjednodušeně řečeno tím, že pod body 1. až 10. výroku napadeného rozsudku jménem spoluobžalované a jím ovládané společnosti Money Motors Czech Republic, s. r. o. (do 1. května 2019 pod obchodním názvem Prutas, s. r. o., dále jen jako Money Motors), uzavřel s poškozenými smlouvy, kterými se zavázal obstarat k užívání či koupi osobní automobily, za tím účelem vybral od poškozených zálohu a vozidla jim nedodal, ani neučinil kroky k dodání směřující. Pod bodem 11. až 13. výroku sám, v dubnu 2020 až říjnu 2020 se jednak vydával za zplnomocněného k jednání za společnost GPS Transport, d. o. o., a uzavřel smlouvy o pronájmu osmnácti vozidel, která v rozporu se smlouvou vyvezl na nezjištěné místo v zahraničí a tyto nevrátil, jednak se vydával za zástupce společnosti Experience Cars, s. r. o., jejíž jménem uzavřel dvě smlouvy o pronájmu dopravního prostředku, vozidla převzal a v rozporu se smlouvou vyvezl mimo EU, předal další osobě a vozy nevrátil a konečně jménem Money Motors uzavřel smlouvu o krátkodobém pronájmu dopravního prostředku, kdy vůz převzal a v rozporu se smlouvou vyvezl do zahraničí, předal další osobě a tento nevrátil. Celkem tak měl obžalovaný způsobit vylákáním záloh a nevrácením vozidel poškozeným škodu ve výši 10 457 632 Kč, přičemž se činu dopustil přesto, že byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Mostě z 23. října 2019, sp. zn. 42 T 34/2019, mimo jiné i pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku.

3. Právnícká osoba Money Motors byla odsouzena pro skutek pospaný pod body 1. až 10. výroku napadeného rozsudku, kvalifikovaný jako zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4, písm. d) tr.

zákoníku, za užití § 16 odst. 1 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, k trestu zrušení právnické osoby, který nebyl odvoláním napaden, stal se pravomocným a dále jej proto ponechává odvolací soud stranou svého zájmu.

4. Výroková část napadeného rozsudku obsahuje i adhezní výrok, jímž byl obžalovaný [příjmení] podle § 228 odst. 1 tr. ř. zavázán zaplatit jako náhradu škody Společnosti RB Cars unit, s. r. o., 92 000 Kč, [jméno] [příjmení], 7 500 Kč, PENADOP, s. r. o., 50 500 Kč, XELLOS INTERNATIONAL, s. r. o., 208 877 Kč, [jméno] [příjmení] 66 900 Kč, [jméno] [příjmení] 155 980 Kč, [jméno] [příjmení], 86 500 Kč, [jméno] [příjmení], 49 975 Kč, [jméno] [příjmení], 70 000 Kč, Stauner, a. s., 3 913 900 Kč a Top Rent Car, s. r. o., 3 768 000 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu pak byly poškozeny RB Cars unit, s. r. o., [jméno] [příjmení], PENADOP, s. r. o., XELLOS INTERNATIONAL, s. r. o., [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], Stauner, a. s., a Top Rent Car, s. r. o., odkázání se zbytky svých nároků na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byly poškozené Prague Taxi Service, s. r. o., a FND Auto, s. r. o., odkázány s celými svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

5. Proti rozsudku Městského soudu podal obžalovaný prostřednictvím svého obhájce včasné odvolání, směřující proti všem výrokům, které se k němu vztahují. Fakticky obžalovaný nesporně spáchání dílčích skutků popsaných pod body 1. až 10. výroku napadeného rozsudku, když ohledně nich svoji vinu přiznal, což soud prvního stupně přijal, ovšem nedostatečně promítl do rozhodnutí o výši trestu, který měl být díky tomuto přiznání uložen ve výrazně nižší výměře. Pokud jde o skutky pod body 11. až 13., obžalovaný v odvolání zdůraznil, že svoji vinu popřel a odkázal na svoji obhajobu, která vychází z přesvědčení, že v těchto případech byl obžalovaný pouhým zprostředkovatelem, který byl sám obětí podvodu, který nemůže nést zodpovědnost za skutečnost, že koncoví pronajímatelé zapůjčená vozidla nevrátili. V případě útoku pod bodem 11. jednal obžalovaný v dobré víře, že byl zájemcem o vozy k jednání zplnomocněn, nemohl předpokládat, že tento jedná nekale a vozy nevrátí. Útoky pod body 12. a 13. jsou spojeny osobou jeho dlouhodobého klienta [jméno] [příjmení], pro nějž vozidla najal a předpokládal, že jako vždy předtím, vozidla řádně vrátí. Pokud předal vozidla další osobě, byť v rozporu se smlouvou o pronájmu, může nést maximálně občanskoprávní zodpovědnost, nikoliv však odpovědnost trestní. Konečně pak obžalovaný rozporoval správnost zjištění výše škody způsobené, když nalézací soud vycházel v tomto směru pouze ze znaleckého posudku Ing. [anonymizováno], který je podle závěrů odborného vyjádření Ing. [jméno] [příjmení], který obhajoba obstarala a do spisu založila, vyhotoven ve zjednodušené formě, bez dostatečného ohledání vozů, bez zohlednění jejich specifikace a skutečného stavu, tedy ceny jsou určeny spíše přibližně, podle starých standardů a znalecké zkoumání by mělo být provedeno znovu.

6. Z důvodů rozvedených v předchozím odstavci učinil obžalovaný závěrečný návrh, aby odvolací soud napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 tr. ř. zrušil ve výroku o vině bod body I ./11 - 13. v celém výroku o trestu a věc vrátil nalézacímu soudu k novému pojednání a rozhodnutí, popřípadě aby odvolací soud sám rozhodl podle § 259 odst. 3 tr. ř. o vině obžalovaného jednáním popsaným pod body 1. až 10., které by kvalifikoval jako podvod podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) tr. zákoníku a uložil souhrnný trest při spodní hranici sazby s ohledem na doznání viny a pokud jde o skutky specifikované pod body 11. až 13. rozhodl o zproštění obžaloby. Státní zástupkyně navrhla odvolání jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítnout.

7. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu podaného odvolání podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku vztahujících se k obžalovanému [jméno] [příjmení], jakož i správnost postupu předcházejícího řízení, a to z hlediska vytýkaných vad, připraven zohlednit i případné vady nevytýkané, pokud by mohly mít vliv na správnost napadených výroků, přičemž dospěl k následujícím závěrům.

8. Napadený rozsudek je výsledkem řízení, které bylo provedeno podle trestního řádu a nedošlo v něm k žádným podstatným vadám, natož k takovým, které by mohly mít vliv na řádné objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obžalovaného na obhajobu.

9. Městský soud provedl dokazování v duchu zásad materiální pravdy zakotvené v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., tedy v takovém rozsahu, aby bylo možno učinit správné závěry skutkové i věc posoudit po právní stránce. Důkazy potřebné pro zjištění toho, zda se skutek stal, zda tento spáchal obžalovaný, z jakých pohnutek, jaké jsou okolnosti mající vliv na škodlivost činu pro společnost, jaké jsou osobní a majetkové poměry obžalovaného, jaký je následek jeho jednání a co vedlo k trestné činnosti, byly opatřeny z větší části v přípravném řízení a částečně doplněny nalézacím soudem. Veškeré ve věci opatřené důkazy provedl Městský soud v zákonem předepsané formě. Procesní stránce věci tedy není co vytknout.

10. Provedené důkazy soud prvního stupně hodnotil jednotlivě, ve vzájemných souvislostech i v celém souhrnu podle svého vnitřního přesvědčení, přičemž v základních rysech případu postupoval logicky správně a vyvodil řádně zdůvodněné závěry, o nichž nejsou žádné důvodné pochybnosti, postupoval v duchu zásady volného hodnocení důkazů zakotvené v § 2 odst. 6 tr. ř. Pokud jde o jednání popsané pod body 1. až 10. výroku napadeného rozsudku, není o skutkových závěrech žádných důvodných pochyb, když obžalovaný prohlásil v tomto směru svoji vinu a nalézací soud prohlášení přijal. Tento postup byl bezpochyby správný, když ve spisovém materiálu obsažené důkazy s prohlášením obžalovaného plně korespondují. Nicméně je nutno upozornit, že usnesení, jímž bylo prohlášení viny podle § 206c odst. 4 tr. ř. přijato, bylo formulováno až příliš stručně, když současná odborná diskuse a postupně se vyvíjející judikatura požaduje, aby obsahem usnesení byl doslovný popis skutku a to včetně právní kvalifikace a nikoliv pouze odkaz na příslušné pasáže obžaloby. V usnesení, které má velký dopad na rozsah dokazování a fakticky je zásadním podkladem pro meritorní rozhodnutí, jemuž se svým významem blíží, je nutné slovně vymezit, jaké jednání obžalovaný prohlašuje za spáchané a jak bude právně kvalifikováno, aby nebyla možná žádná pochybnost, co přesně obžalovaný prohlásil. V dané věci tento ryze formální nedostatek neměl na správnost rozhodnutí ve věci samé žádný dopad, když k ani dílčí nejasnosti ohledně obsahu prohlášení nedošlo.

11. Ke skutkovým zjištěním dospěl nalézací soud správným a zákonným postupem i v případě útoků vymezených ve výroku napadeného rozsudku pod body 11. až 13, když pečlivě v souhrnu i jednotlivě vyhodnotil výpovědi svědků a listinné důkazy, které se k daným útokům vztahují a dospěl k přesvědčivým, konkrétně formulovaným a plně logickým závěrům, jak bude dále k jednotlivým odvolacím námitkám rozvedeno.

12. Námitky obžalovaného směřují primárně proti skutkovým závěrům Městského soudu ohledně útoků popsaných pod body 11. až 13. rozsudku, kdy obžalovaný sice nijak nezpochybňuje, že k jednání samému došlo, všech 21 vozů si skutečně vypůjčil a dále předal, ale jednal v dobré víře z pozice pouhého zprostředkovatele, který nemůže nést trestní odpovědnost za závadové jednání osob, kterým vozy umožnil užívat. K bodu 11. výroku obžalovaný uvedl, že byl osloven neznámou zahraniční společností GPS Transport poptávající nájem vozů, jejichž zapůjčení dokázal zprostředkovat. Následně přijal poštou zaslanou plnou moc od této společnosti, jejím jménem smlouvu o nájmu podepsal a vozidla převzal, když osobní účast zástupce zahraniční společnosti GPS Transport byla během pandemie Covidu 19 v podstatě vyloučena. Sám obžalovaný se považuje za osobu podvedenou, neboť zaslaným dokumentům věřil, nevěděl, že jde o falza, odvedl svoji zprostředkovatelskou práci a zůstal bez odměny. Za této situace měl nalézací soud postupovat v duchu zásady in dubio pro reo a obžalovaného zprostit obžaloby, když o skutkovém stavu panují zásadní pochybnosti, zejména pokud jde o jeho zavinění. Toto tvrzení je v podstatě doslovným opakováním obhajoby, kterou obžalovaný uplatnil již v řízení před nalézacím soudem, který se s předmětnou argumentací logicky a správně vypořádal především v odstavcích 28. a 30. napadeného rozsudku, na něž lze pro stručnost odkázat. Nad rámec tam uvedeného je vhodné doplnit, že verze obžalovaného je zcela osamocená, není podporována

jediným důkazem. Jím líčený děj je současně vysoce nepravděpodobný a odporuje jeho dlouholetým zkušenostem v daném typu obchodů.

13. Obžalovaný se dlouhodobě pohybuje v prostředí zprostředkování koupě a nájmu automobilů, přičemž prokazatelně soustavně podvádí a lže, lze říci, že je v daném oboru zkušeným a nebezpečným predátorem. Soustavné podvodné postupy prokazuje skutečnost, že byl pro skutky, které spáchal v rozmezí let 2016 až 2020, kdy většina byla právě podvodného charakteru, odsouzen již celkem osmi rozsudky, přičemž je zjevné, že v obdobném chování pokračoval i přes uložené tresty a naopak objemy obchodů navyšoval. Nebývale velký počet lživých tvrzení jasně prokazují všichni poškození z útoků popsanych pod body 1. až 10. výroku a plyne i z SMS komunikace mezi obžalovaným a poškozenými, kteří ji do spisu vytištěnou založili. Lež je typickým nástrojem obžalovaného při komunikaci, kdy navrácení vozu slibuje, pod velkým množstvím výmluv termín odsouvá, tvrdí nemoc, odtažení vozu, používání vozu kolegou, předstírá schopnost sehnat nové vozy pro tvrzené konexe se zcela nereálnými slevami atd. atp. Naprosto totožný slovník a postup pak obžalovaný volil vůči svědkovi [příjmení] (viz č. l. 296 – 324), kdy lze poukázat, že slibuje dodání originálu plné moci s tím, že ji má doma a přítelkyně listinu obratem doveze, přičemž se nic takového nestalo, protože originálem plné moci obžalovaný nikdy nedisponoval! Obžalovaný svědkovi sliboval platby, které nikdy nedorazily, předstíral, že sám je podveden a pak přestal komunikovat a konverzaci obnovil až pod pohrůžkou trestního oznámení, slíbil osobní jednání a telefonní hovor, což vždy pod různými záminkami odložil. Zkrátka choval se vůči svědku [příjmení] typicky podvodně. Současně to byl obžalovaný, kdo zorganizoval odvoz vozů do zahraničí, přičemž vozy byly přepraveny do jiné země, než bylo deklarováno.

14. S ohledem na výše uvedené je bezpečně vyloučeno, že obžalovaný by byl obětí podvodu a jednal ve věci v dobré víře. Již jen fakt, že nedisponoval originálem plné moci, ale pouhou neověřenou kopií, z níž nelze dovodit oprávnění zastupovat, vylučuje jeho skutkovou verzi. Ve skutečnosti obžalovaný vůbec nebyl oprávněn za GPS Transport jednat! Obžalovaný dokonce tvrdil,

že plnou moc má doma a dodá ji posléze, aby dosáhl uzavření obchodu bez řádně doloženého zplnomocnění. Obžalovaný jednal za GPS Transport, ač k tomu nebyl řádně zplnomocněn (bez plné moci) a již jen tím uváděl svědka [příjmení] jednajícího za poškozenou Prague Taxi Service v omyl, že je k jednání oprávněn. Uvedené ve spojení s dalším dějem, kdy obžalovaný zařídil převoz aut do zahraničí a najednou ustaly veškeré platby, nebyl doložen slíbený originál plné moci, a plnění pod výmluvou odcestování a nemoci obžalovaný odsouval, jasně prokazují, že věděl, že kopie plné moci je falzum, ať už ji vyhotovil kdokoliv, s velkou mírou pravděpodobnosti sám obžalovaný. Skutečný úmysl jednající osoby je totiž nejlépe patrný z vykonaných činů a nikoliv z ústních proklamací, což platí tím spíše u osoby obžalovaného, který neváhá lhát, kdykoliv potřebuje získat čas či problém odsunout. Obžalovaný sliboval dodat to, čím vůbec nedisponoval, jednal za údajného nájemce bez patřičného oprávnění, zařídil odvoz vozů do zahraničí a plnění ze smlouvy pod řadou smyšlených záminek odsouval, a když už další odklad nebyl možný a oznámení věci policii bylo nevyhnutelné, snažil se vzbudit zdání, že i on byl podveden a k trestnímu oznámení se chtěl připojit. Není tak žádných pochyb, že obžalovaný zařídil vyvezení osmnácti vozů na neznámé místo v cizině na základě smlouvy o nájmu, k jejímuž podpisu nebyl oprávněn a cíleně je tak vyvedl ze sféry vlivu oprávněného uživatele, kterým byla Prague Taxi Service, čímž majitelům vozidel Top Rent Car a Stauner způsobil škodu a zajistil obohacení současných uživatelů, patrně za odměnu, což ovšem není pro právní posouzení věci podstatné. V daném případě je proto neudržitelná námitka obhajoby, že a priori nelze předpokládat nečestnost obchodních partnerů, které si měl obžalovaný lépe prověřit, když zde zjevně žádný skutečný obchodní partner a skutečné zplnomocnění vůbec neexistovalo. Obžalovaný nebyl pouhým zplnomocněným zprostředkovatelem, nezodpovědným za další kroky GPS Transport, protože GPS Transport jen umně nastrčil, jako zdánlivého smluvního partnera, byť ve skutečnosti transakci sám organizoval

za účelem dosažení neoprávněného zisku. Ve věci tak nepanují vůbec žádné pochybnosti o spáchání činu obžalovaným a to včetně jeho zavinění ve formě přímého úmyslu a pro postup, v pochybnostech ve prospěch“ není dán žádný prostor. Skutkový stav byl zjištěn řádně, v souladu s právem a při plném respektu k právu obžalovaného na obhajobu.

15. Obdobná je situace v případě jednání popsaného pod body 12. a 13. výroku rozsudku Městského soudu, kdy s poškozenými Novacar a FND Auto uzavřel smlouvy o nájmu celkem tři vozů, přičemž se vydával v jednom případě v rozporu se skutečností za zástupce společnosti E Cars, která ho k jednání nikdy nepověřila a tyto vozy předal svědkovi [příjmení] k užívání v zemi mimo Evropskou unii, což smlouvy o nájmu striktně zapovídaly, přičemž mu řekl, že vozidla mu dává do dlouhodobého nájmu s možností konečného odkupu vozu. Závěry o vině jsou správně rozvedeny v odstavci 29. a 30. napadeného rozsudku. Nad rámec tam uvedeného lze dodat, že není udržitelné tvrzení obžalovaného, že porušení smluv o nájmu je pouhým občanskoprávním deliktem a obžalovaný nemůže nést odpovědnost za jednání dlouhodobého klienta Tufegdžiče, který vozidla fakticky zcizil. Tato obhajoba je bezpečně vyvrácena především výpovědí svědka [příjmení], který vyloučil jak zplnomocnění obžalovaného k jednání za jeho společnost E Cars, tak podrobně popsal v podstatě neúspěšnou spolupráci s obžalovaným, který se chlubil velkými schopnostmi při zprostředkování dlouhodobých nájmu vozů s odkupem, přičemž ve skutečnosti po velkých slibech nedodal nic nebo vůz jiný, než bylo dohodnuto. Potvrdil rovněž, že tři předmětná vozidla mu dal obžalovaný na základě ústní dohody do dlouhodobého nájmu s možností odkupu, netušil, že si je jen krátkodobě najal, nemluvě o zákazu užívání vozů mimo EU, což byl pro svědka bezpodmínečný požadavek. Tyto okolnosti ve spojení s výpovědí svědků [příjmení] a [příjmení] z poškozených společností a to včetně jejich SMS komunikace s obžalovaným, která opět jasně prokazuje řadu lživých konstrukcí, včetně předstírání, že vůz již má před domem, byť vozidlo bylo v daný okamžik s jistotou mimo ČR. Lze bezpochyby uzavřít, že opět jednal cíleně podvodně. Obžalovaný fakticky s relativně malými náklady krátkodobě pronajal auta, která obratem za úplatu předal v rozporu se smlouvami k dlouhodobému užívání mimo EU a to s příslibem možného odkupu, tedy fakticky je prodal svědku [příjmení], proto není pochyb, že tak způsobil škodu na straně vlastníků vozů. Zde lze podotknout, že v omyl uvedl obžalovaný nejen pronajímatele, ale i svědka [příjmení], což však není pro právní kvalifikaci podstatné, jde jen o dokreslení, že obžalovaný za účelem vlastního obohacení podváděl jak půjčovny vozů, tak koncového zájemce. Obhajoba obžalovaného tak byla výpovědí svědka [příjmení] ve spojení s ostatními zmíněnými důkazy bezpečně vyvrácena.

16. Nepřípadná je i námitka, že hodnota vozů byla posudkem Ing. Strouhala zjištěna nepřesně, přičemž zjištěná škoda je poblíž hranice škody velkého rozsahu, takže by této okolnosti měla být věnována zvýšená pozornost a znalecké zkoumání by mělo být provedeno znovu. Odborné vyjádření Ing. [příjmení], jehož přečtením odvolací soud doplnil dokazování, pro takový postup v žádném případě nesvědčí. V první řadě je Ing. Strouhalovi vytýkáno, že vozidla neohledal, neprovedl zkušební jízdu, neověřil skutečnou výbavu, stav a případné závady či opravy. Tato námitka je nemístná, neboť díky jednání obžalovaného automobily nejsou fyzicky k dispozici, což jejich ohledání logicky vylučuje. Současně stav zánovních až takřka nových vozů (stáří jeden až tři roky) byl majitelem, resp. uživatelem přesně doložen, včetně stavu ujetých km, přičemž vozy neměly v posledním roce díky pandemii využití. Nelze předpokládat jejich poškození, neboť poškozené vozy by si nikdo nenajmul, když při vrácení je vyžadován jejich bezvadný stav. Je pravdou, že vozy měly patrně vyšší než standardní výbavu, což znalec nezohlednil, když tato nebyla přesně specifikována, ale tím postupoval striktně ve prospěch obžalovaného a určil díky tomu cenu nižší, než skutečnou, když výbava cenu zvyšuje, nikoliv naopak. Dále znalec skutečně paušálně procentuálně ceny snížil, když vozidla byla určena k taxi službě, tedy lze předpokládat vyšší zatížení. Opět jde o postup plně ve prospěch obžalovaného, neboť nevelké stáří a spíše velmi

nízký nájezd vozů vyšší zatížení vozů vylučoval (ostatně vozy neměly využití), tedy jde opět o velmi opatrný postup a až nedůvodné snížení ceny ve prospěch obžalovaného. Určené ceny tak byly skutečně nepřesné, ale s jistotou ponížené, je vyloučeno, že by skutečná hodnota vozů byla nižší, než vyčíslená. Za tohoto stavu věci není na místě zkoumání opakovat. Důvodem není ani změna znaleckého standardu od 1. ledna 2022, když posudek byl vypracován podle pravidel platných v době vyhotovení a žádný předpis nestanoví nepoužitelnost či vadnost těchto posudků po uvedeném datu a to tím spíše, že změna metodiky není v kontextu projednávané věci nijak významná.

17. Za důvodnou nelze mít ani poslední námitku obžalovaného spočívající v názoru, že nalézací soud při výměře trestu dostatečně nezohlednil jeho prohlášení viny, jako významnou polehčující okolnost. Úvahy nalézacího soudu o výměře uloženého trestu těsně pod polovinou trestní sazby jsou přiléhavé, byť nikoliv příliš rozvedené. Především je nutno zdůraznit, že obžalovaný přiznal vinu pouze a jen k útokům, kterými způsobil škodu ve výši cca 1 200 000 Kč a ve vztahu k útokům se způsobenou škodou takřka 9 000 000 Kč vinu naopak popřel. Doznání se vztahuje jen k malé části způsobené škody (k cca 12%) a právě proto nemůže být důvodem k zásadní redukci trestu, když se útoků, které jsou klíčové pro naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty podle § 209 odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, tj. způsobení škody velkého rozsahu, vůbec netýká. Veškeré odvolací námitky tak byly shledány nedůvodnými.

18. Nalézací soud správně a úplně zjištěný skutkový stav posléze i odpovídajícím způsobem právně kvalifikoval jako zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 2, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, což logicky vyložil v odstavci 31. napadeného rozsudku. S tam uvedeným hodnocením a úvahami se odvolací soud bez jakékoliv výjimky ztotožňuje a na tuto pasáž pro stručnost odkazuje.

19. Pokud jde o uložený trest, bylo již shora zmíněno při vypořádání jednotlivých odvolacích námitek, že tento v žádném případě není nepřiměřeně přísným. Obžalovaný byl podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku ohrožen zákonnou trestní sazbou odnětí svobody na pět až deset let. Obžalovanému krom částečného doznání, které ale dopadá jen na útoky, kterými byla způsobena malá část škody, žádná významná polehčující okolnost nesvědčí. Naopak mu přitěžuje, že trestný čin spáchal plánovitě (s rozmyslem), ze ziskuchtivosti, na více osobách, přičemž v páchání pokračoval mnoha útoky a to soustavně déle než rok a díky vztahu souhrnnosti je odsuzován pro spáchání více trestných činů. Skutečnost, že v páchání trestného činu pokračoval i poté, co byl pro obdobnou trestnou činnost odsouzen, se odráží v naplnění kvalifikované skutkové podstaty podle § 209 odst. 2 tr. zákoníku, tedy jako přitěžující okolnost duplicitně přičítána není. Přesto možno uzavřít, že dříve ukládané tresty měly na nápravu obžalovaného nulový efekt, lze říci, že si z nich nevzal žádné ponaučení a nadále vedl svůj život bez respektu k trestněprávním normám, zejména bez jakéhokoliv ohledu k majetkovým právům ostatních. Na straně obžalovaného tedy existuje celá řada významných přitěžujících okolností, svědčící pro závěr, že jako přiměřený a odpovídající zásadám ukládání trestu zakotveným v ustanovení § 39 tr. zákoníku se jeví trest vyměřený v horní polovině sazby. Polovina sazby přitom v daném případě představuje sedm let a šest měsíců. Na druhé straně nutno zohlednit, že obžalovaný je nyní ve výkonu trestu odnětí svobody poprvé, aktuálně vykonává dvacetiměsíční trest z výroku pod bodem 1. rozsudku Okresního soudu v Tachově, sp. zn. 1 T 72/2021, který s projednávanou věcí nesouvisí, což je významná okolnost při úvaze o trestu podle nově formulovaného ustanovení § 39 odst. 4 tr. zákoníku. Současně výše obžalovaným způsobené škody hranici velkého rozsahu (podle § 138 odst. 1 písm. e) tr. zákoníku 10 000 000 Kč) překračuje jen mírně.

20. Po ukončení projednávané pokračující trestné činnosti obžalovaný spáchal pokračující přečin maření úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, pro který byl odsouzen pod bodem I. rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9, sp. zn. 21 T 126/2021 a přečin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, pro který byl odsouzen pod bodem 2. výroku rozsudku Okresního soudu v Tachově, sp. zn. 1 T 72/2021. Závěr nalézacího soudu, že

zmíněná trestná činnost se s tou projednávanou v této věci sbíhá a je na místě podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku ukládat souhrnný trest, je rovněž správný.

21. Pokud za shora zrekapitulovaných okolností vyměřil soud prvního stupně obžalovanému za veškerou sbíhající se trestnou činnost trest odnětí svobody v trvání sedmi let, tedy ještě v dolní polovině sazby § 209 odst. 5 tr. zákoníku, byť se polovině již blíží, více než dostatečně akcentoval shora zmíněné okolnosti, které svědčí pro závěr, že obžalovanému není nezbytně nutné uložit trest přísnější. Jako správné, přiměřené a zákonné pak odvolací soud shledal i zařazení obžalovaného pro výkon uloženého trestu do věznice s ostrahou podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.

22. Správně Městský soud uložil i trest zákazu činnosti podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku, spočívající v zákazu působit v orgánech obchodních společností na pět let. Obžalovaný spáchal řadu útoků zvláště závažného zločinu v přímé spojitosti se svým postavením jednatele [příjmení] [jméno], což vzbuzovalo dojem, že jde o profesionální činnost v daném oboru a tím usnadňovalo uzavírání smluvních vztahů motivovaných ve skutečnosti podvodně a tedy tento trest vyměřený v polovině zákonné výměry jako pětiletý, pak rozsahu trestné činnosti při zohlednění zároveň uloženého trestu odnětí svobody plně odpovídá zákonným kritériím.

23. Dále nalézací soud uložil obžalovanému podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu dvou let, což je, s ohledem na vztah souhrnnosti k trestnému činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku spočívající v řízení motorových vozidel přes uložený zákaz takové činnosti, zcela namístě.

24. Souhlasit lze i s uložením trestu propadnutí věci podle § 70 odst. 1 tr. zákoníku v podobě zajištěných finančních prostředků ve výši 17 877,21 Kč, když úvahy nalézacího soudu, že jde o výnos z trestné činnosti jsou přiléhavé a provedení dokazování odpovídající. Daný účet byl pro převody finančních prostředků s trestnou činností související podle všeho využíván, byť zajištěna byla částka ve vztahu k celkovému objemu trestné činnosti marginální.

25. Přezkoumán byl i výrok o náhradě škody, kterým nalézací soud podle § 228 odst. 1 tr. ř. zavázal obžalovaného nahradit jednotlivým poškozeným škodu takto: RB Cars Unit 92 000 Kč, [jméno] [příjmení] 7 500 Kč, Penadop 50 500 Kč, Xellos International 208 877 Kč, [jméno] [příjmení] 66 900 Kč, [jméno] [příjmení] 155 980 Kč, [jméno] [příjmení] 86 500 Kč, [jméno] [příjmení] 49 975 Kč, [jméno] [příjmení] 70 000 Kč, [příjmení] 3 913 900 Kč a Top Rent Car 3 768 000 Kč. Adhezní výrok byl shledán správným, když přiznány byly nároky spočívající ve škodě obžalovaným úmyslně způsobené jednotlivým poškozeným, přičemž vždy byla zjevná jejich příčinná souvislost s projednávanou trestnou činností, přičemž výše škody byla jasně prokázána (viz znalecké posudky určující hodnotu vozidel, resp. potvrzení o převzatých zálohách ve spojení s výpovědí svědků). Současně nalézací soud při určení výše náhrady vždy správně odečetl případnou částečnou náhradu škody či zohlednil fakt, že vozidlo bylo navráceno. Možno doplnit, že v odůvodnění tohoto výroku absentuje odkaz na ustanovení § 2910 občanského zákoníku, podle kterého škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Podle aktuální judikatury platí, že výrok o náhradě škody je třeba odůvodnit podobně, jako se odůvodňuje rozhodnutí v civilních věcech, především je třeba takový výrok opřít o příslušné ustanovení hmotněprávního předpisu, z něž vyplývá povinnost k náhradě majetkové škody, nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení (blíže viz rozhodnutí č. 31/2022 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – trestní). Tento nedostatek je ryze formální, bez významu na faktickou správnost adhezního výroku a odvolacím soudem byl zmíněn pro úplnost, jakožto upozornění na nejnovější judikaturu, která byla v daném případě zveřejněna až po vyhlášení napadeného rozsudku, tedy o pochybení ve vlastním slova smyslu v daném případě ani nejde.

26. Ze všech výše uvedených důvodů Vrchní soud v Praze odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] jako nedůvodné podle § 256 tr. ř. zamítnul.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení proti němu může podat dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (Městský soud v Praze) obžalovaný a nejvyšší státní zástupce. Nejvyšší státní zástupce je může podat ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. Obžalovaný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 4. ledna 2023

Mgr. Jan Kadlec
předseda senátu